

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

PR. CONSTANTIN NECULA

100 DE ANI DE UNITATE. UNITATEA, ÎNCOTRO?

Apare cu binecuvântarea
ÎPS Dr. LAURENȚIU STREZA
Arhiepiscopul Sibiului și
Mitropolitul Ardealului

Editura *Agnos* – Sibiu
tel. 0745 / 679038; 0766 / 530777
www.agnos.ro
e-mail: editura_agnos@yahoo.com
ISBN 978-973-1941-81-3

Editura *Agnos*
Sibiu, 2018

Cuprins

Pacea, Domnul și rugăciunea.....	5
„Laudă Domnului!” „În veci. Amin.”.....	24
Întrebări și răspunsuri.....	47

Discuții

Edința Agor - Sibiu
Tel. 0742 / 579038, 0766 / 520777
www.agor.ro
e-mail: edința_agor@yahoo.com

Discuții

nr. Ion Mihalache nr. 36,
București - 031216, sector 5
Tel. 021 / 820.61.19; fax 021 / 519.10.84
www.libris.ro
www.sophia.ro
e-mail: edința@sofia.ro

Consilier editorial:

Conf. Univ. Dr. Lucian Grozea

Redactor:

Raluca Toderel

Copertă:

Andrei Rosetti

Conferință susținută de Pr. Conf. Univ. Dr. Constantin Necula (Facultatea de Teologie Ortodoxă *Andrei Șaguna*, Sibiu), la Cluj, în 23 noiembrie 2017, la invitația ASCOR, în aula Facultății de Științe Economice și Gestivne a Afacerilor (FSEGA).

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NECULA, CONSTANTIN

100 de ani de unitate : unitatea, încotro? / pr. Constantin Necula. - Sibiu : Agnos, 2018

ISBN 978-973-1941-81-3

2

*Pacea, Domnul și rugăciunea*¹

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

Preacuvioase părinte Eclesiarh,

Preacucernice Părinte Decan,

Preacucernice Părinte,

Iubiți credincioși!

Sigur că din drag de anul care urmează – și nu mai avem decât vreo 370 și ceva de zile până atunci, când vom prăznui 100 de ani de când România se numește România și trăiește ca România –, tinerii studenți mi-au propus să vorbim despre *unire* la 100 de ani. Iar eu le-am spus: „Hai să vorbim despre *unitate!*” Pentru că degeaba ne definim între hotarele unei hărți, dacă nu avem harta în toate împlinirile noastre. Și așa cum împărtășindu-ne cu o fărâmiță

¹ Predică în cadrul vecerniei la Catedrala Mitropolitană din Cluj, ca *prefațare* a conferinței propriu-zise.

Pr. Constantin Necula

din Trupul lui Hristos ne împărtășim cu Hristos întreg, trebuie să învățăm că atunci când călcăm o picătură de țărână din România suntem în România.

Mi-am îngăduit să vă spun lucrurile acestea, legându-mă de miezul vecerniei. La un moment dat ați văzut că preotul iese afară, zice *Pace tuturor!*, diaconul spune: *Capetele noastre Domnului să le plecăm*, iar rugăciunea preotului din momentul acela ține în ea taina unității ca popor al lui Dumnezeu, *laos tou Theou*, dacă vreți, ca popor al înaintașilor ce ne-au dăruit identitatea, și atunci te numești român. Îngăduiți-mi să vă citesc rugăciunea, ca să vedeți că îndrăznesc să cred că am dreptate:

„Doamne Dumnezeul nostru, Cel care ai plecat cerurile și Te-ai pogorât pentru mântuirea neamului omenesc, caută spre robii Tăi și spre moștenirea Ta, că Ție, Judecătorul cel înfricoșător și iubitor de oameni, și-au plecat capetele și și-au supus grumajii robii Tăi, nu de la oameni așteptând ajutorul, ci nădăjduind în mila Ta și dorind după mântuirea Ta. Pe aceștia păzește-i în toată vremea și în seara de acum și în noaptea care vine, de tot vrăjmașul și de toată lucrarea cea potrivnică a diavolului, de cugete deșarte și de rele aduceri-aminte!”

100 de ani de unitate

Iar glasul se înalță, spunând: „Fie stăpânirea Împărăției Tale binecuvântată și preaslăvită...”

Și închinându-ne, spunem: „...a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh. Acum și pururea și în vecii vecilor. Amin”.

Aceasta este definiția neamului românesc! Lucrul acesta îl uităm cel mai des în ultima vreme. Ați văzut că ni se pun dinainte emisiuni, tot felul de pavoazări stradale: *România dezbinată*, *România dezbrăcată*, *România îmbrăcată* – cât mai e îmbrăcată... –, *România vândută*, *România furată*. Nouă, prin Biserică, ni se pune dinaintea ochilor noștri cea mai frumoasă Românie: *România cuminecată*, România aceea de duminică, pe care o simțim când venim și deschidem buzele să luăm Trupul și Sângele lui Hristos. Nouă ni se pune, dinaintea ochilor noștri, poate cea mai frumoasă frumusețe pe care o avem la îndemână: cea a copiilor noștri, care luminează biserica atunci când se împărtășesc și care, când merg pe stradă, sunt în continuare copiii noștri. Care cântă toată ziua la școală, se joacă, bodogănesc, dar duminica se reîmpacă cu Dumnezeu. E o Românie care dăunează grav sănătății noilor idoli și constructorilor de abțibilduri îndreptate împotriva României, pentru că e

Pr. Constantin Necula

o Românie care dovedește unitatea în duh a neamului, care nu este dată de nicio altă instituție decât aceea a Bisericii: *România de duminică, România de sărbătoare*, România care refuză să reducă Crăciunul doar la sarmale și porc, România care refuză să reducă Paștele doar la miel. Nu o spun cu răutate, o spun pentru că zilele trecute m-a uimit că pe toate *canalele* de televiziune – și subliniez *canalele* – ne-a apărut foarte des o reclamă în care un băiețel nevinovat privește în grădina casei sale și acolo, o fetiță care stă singuratică, pe malul unui țârm înghețat, este chemată în casă, primește o turtă dulce, iar aici se întâlnește fetița cu Crăciunul și cu pomul de Crăciun. Și fetița întrebă ce e Crăciunul, iar băiețelul, luând-o în brațe, îi spune: *Crăciunul e o îmbrățișare*. Eu îndrăznesc să spun că e mai mult decât atât Crăciunul. Îmbrățișarea lui Iuda... nu prea e Crăciun! Crăciunul este despre Hristos! Lucrul acesta trebuie să îl înțelegem dacă vrem să ne păstrăm unitatea de neam. România este despre Hristos! România este suma oamenilor botezați, împărtășiți, dispuși să-și asume crucea. Îmi pare rău să o spun – fără a leza meseria cuiva –, dar e greu, e foarte greu să simți România dacă nu-i simți vibrând comunitățile parohia-

100 de ani de unitate

le. Dacă tot ceea ce faci tu este îndreptat împotriva oamenilor din Biserica Neamului tău, e greu. E imposibil!

De câțiva ani îi tot aud pe unii smiorcându-se pe la conacele boierilor din alte părți decât cele din țară, ce râd într-un fel sau altul, pe seama câte unui firfired de dezvoltare a câte unui proiect de tâmpire a poporului. Ba ne învață cât de egali suntem unii cu alții fără a fi egali, ba ne învață cum ar trebui să ne lepădăm de tot ce înseamnă tradiție, pentru a fi oameni fără tradiție. Or, România este cuvântul care doare cel mai tare, pentru că România înseamnă tradiție, România înseamnă creștinism. România, în ciuda aparențelor, înseamnă cruce! Or, lucrurile acestea dăunează grav sănătății unității inventate, care nu poate sta dacă nu este fundamentată pe adevărata jertfă ce s-a dat pentru Țara aceasta. Nimeni dintre ai noștri care au înfruntat Vestul sau Estul, Nordul sau Sudul sau care s-au înfruntat pe ei pentru mai binele țării n-au făcut-o în numele unor false idealuri. Cine crede că la Aiud sau la Gherla sau la Canal sau la Sighet sau oriunde altundeva s-a murit ca să ne batjocorim tradiția se înșală amarnic!

Am auzit un scriitor român, de altfel de calitate – nu știu dacă asta îi dă și căderea

să spună, în numele moralei române, ce se întâmplă în mijlocul poporului român —, spunând că mulți dintre cei care astăzi își cer egalitatea de gen au fost și din ei care au suferit în temniță. Cred că avem de-a face cu cea mai gravă boală de Alzheimer pe care a avut-o vreodată intelectualitatea română! Scriem românește pentru că s-a murit pentru limba română. Trăim pentru că familiile noastre nu au cedat ideii de familie. Noi am avut mii de întemnițați, dar alte sute de mii de oameni i-au așteptat să iasă afară din pușcării. Și dacă vorbim despre martirii din temnițe, n-avem voie să uităm de mamele, de soții și copiii celor care au fost întemnițați și care, din nefericire, până astăzi, trăiesc cu nodul în gât. Pentru că nu-mi aduc aminte ca cei care caută dreptate pentru toți borfașii pământului să fi cerut dreptate pentru sfinții neamului lor. Nu-mi aduc aminte să fi ieșit niciun ministru, niciun prim-ministru și niciun președinte de stat să spună: „În numele poporului român, îmi cer iertare familiilor celor care au fost zdrobiți de cizma nesimțirii celor care s-au aliat cu alte popoare împotriva poporului român și au continuat să se numească români”. În continuare facem file de istorie, încercăm să ne aducem aminte, facem emisiuni des-

pre memorii startate și restartate, dar nu avem curaj să ridicăm deasupra poporului, niciodată, colacul acesta deplin al iertării în numele lui Dumnezeu.

Sigur că asta nu înseamnă că cei care nu sunt români, dar au cetățenie românească, n-au ce căuta în mijlocul poporului. Hristos, Care șade în mijlocul poporului, de fiecare dată dă binecuvântarea Sa din belșug, cu boierie. Din boieria Lui ne-am luat noi boieria de a învăța să îmbrățișăm dușmanul, să-l iertăm, să conviețuim cu el și, din când în când, să-i facem loc în vârful ierarhiei, uneori chiar politice, chiar dacă de acolo își permite câteodată să ne supere cu cuvinte dure, care n-au acoperire. Români *fanatici* pentru că-și apără familiile? Români *fanatici* pentru că nu cedează la ruperea crucii? Români *fanatici* pentru că sunt încăpățânați și-și construiesc în continuare biserici? Români *fanatici* pentru că sunt gata să moară pentru țara lor, în timp ce alții nu sunt dispuși să trăiască decât pentru cardul lor? Sigur că un astfel de fanatism nu poate fi decât binecuvântare. Cu toată dragostea, pentru cei care încearcă să pună sub lupă sentimentele poporului, îi îndemn să umble pe jos printre români, să stea de vorbă, să stea așa, uite, seara, la câte o

Pr. Constantin Necula

poveste dinspre amvonul cuvântului spre amvonul inimii. Să se întâlnească cu ei și să accepte cu sinceritate să li se spună unde greșesc, dacă greșesc, și să învețe să meargă mai departe, cu toate frunțile românilor lipite de fruntea sa.

Asta este de fapt taina rezistenței poporului român! E taina dumnezeieștii Liturghii, singurul spațiu în care poporul român se definește ca unitar. În rest, suntem supărați unii pe alții. Trăim un moment greu, foarte greu. Îndrăznesc să spun, pe o scară de valori, de cutremure sociale, că e un pic mai rău ca în 1948. Măcar atunci știai cine îți sunt dușmanii. Acum îi inventezi. Inventăm cuvinte. Nu vă spun nimic despre *statul paralel*, pentru că despre minciuni nu pot vorbi și nici despre invenții și manipulări. N-am voie să vorbesc despre asta, ca preot, decât cât să vă atrag atenția că știm bine cine trage linii paralele la Rai. Atenție, să nu ne întâlnim cu el la infinit, la capătul podului peste care credem că ne trece. Taina deplină a rezistenței noastre într-o astfel de situație e rezistența noastră în Dumnezeiasca Liturghie. Aici suntem îndemnați *Cu pace Domnului să ne rugăm*. Asta numai așa, vorba copiilor, să se oftice cei care spun că Biserica ne îndeamnă să fim fricoși, răi

100 de ani de unitate

și foarte duri unii cu ceilalți, că ne învață să fim sumbri și întunecați. Păi când zice părintele *Cu pace Domnului să ne rugăm*, toți ridicăm un pic sprâncenele și parcă ne mai luminăm la față. *Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre...* Ce altă instituție din țara aceasta te îndeamnă la pace? Care-ți mai spune că există o pace sus, care e binecuvântată dacă se naște în mijlocul nostru? Cine se mai întoarce către popor, să zică: *Pace tuturor?* Toți zic: *Gâlceviți-vă! Certăți-vă unii cu alții! Călcați-vă în picioare! Înjurați-vă! Răstigniți-vă pe # (hashtag-uri)!*

Deranjul cel mare este că nici noi, ca Biserica, nu reușim să spunem cu voce tare ce avem de zis, pentru că uneori ne-am legat cu mâinile în cătușa # (hashtag-urilor). Ar trebui să învățăm să trăim cu binecuvântata dramă a păcii la care ne îndreaptă Hristos. Acea pe care o auziți atunci când se întoarce părintele. Le tot zic oamenilor: „Nu-mi aduc aminte să zică popa în Sfânta Liturghie *Plesniți-vă unul pe altul!* sau *Trăsniți-vă!*”, deși uneori ne iese. Ci preotul zice: „*Iubiți-vă!... / Să ne iubim unii pe alții*”. Nu spune părintele niciodată *Ceartă tuturor!*, ci *Pace tuturor*.

E firesc. Uneori se întâmplă ca cei care-L vestesc pe Dumnezeu să fie primii

Pr. Constantin Necula

luați în primire de adversari. Și auzim destule și vedem unii mai mult decât alții. De aceea zic că cetățeanul de onoare al unității naționale trebuie să rămână Hristos. Niciunul dintre străbunii și bunicii noștri nu au plecat la război de dragul simplelor interese. I-am auzit pe mulți dintre istorici zicând: *Lasă, că știau ei că o să fie reforma agrară și o să primească pământ!* Sigur! Sigur că da! Când frontul era aproape de Iași, numai la pământuri se gândeau cei care erau mâncați de holeră și de păduchi! Era visul vieții lor!

Ca pui de moroșan, fac parte din generația strănepoților care au câte-o livadă dincolo de Vișeu, câștigată de câte-un străbunic pe seama râvnei pentru mântuirea neamului său. 11 copii, 11 grădini, 11 șiruri de pruni, 11 de gutui, toate au fost acolo puse ca să aducă aminte că nu pentru o bucată de pâine și nici pentru un pumn de țărână s-a ridicat Gheorghe în neamul românesc, ci pe o funie nevăzută nici de politicienii din vremea aceea, și nici de cei de acum. Ai noștri au stat pentru ca noi să putem merge mai departe. Cu părere de rău le spun de fiecare dată celor care tot timpul cârtesc. Am avut o armată română prost pregătită. Ajunseseră aproape de Turda fără nicio hartă militară. Au primit

100 de ani de unitate

primele hărți când se întorceau pe Valea Jiului, când se întorceau într-o retragere care ne-a costat sute de vieți, mii de vieți și, îndrăznesc să spun, câteva generații. Ne-am omorât câteva generații de intelectuali în Primul Război Mondial, în Al Doilea Război Mondial, și ne-au omorât alte generații de intelectuali după cel de Al Doilea Război Mondial. De aceea, nu trebuie să vă mire intelectualii de astăzi.

Paralel cu lucrurile acestea, ne-am arestat manualele. În 1948, 36.000 de cote de carte au fost retrase din rafturi pentru ca să poată să domine altă învățătură, aceea a tezelor unice, care încă mai pulsează în glasul multora. Și în '58, când inclusiv tezele unice au fost retrase, vreo 3.000. Deci să schimbi 30.000 de volume din D. D. Roșca, din Negulescu, din Nisipeanu, din Stăniloae, din Blaga, din Creangă, din Eminescu – *unde le-o fi greșât el, bietu' Creangă, numai ei știu!* – și să pui la loc... (nu pot să zic numele, că-s lungi și toate-s slavone), și după aceea să le tragi și pe acelea deoparte, sigur că ucizi unitatea unui popor, pornind de la tăierea limbii poporului. De aceea, vă rog, anul 2018 să fie un an de post și de rugăciune. Nu suntem vrednici de 100 de ani de libertate. Acesta este adevărul! Ne-am construit alte